

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 146/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R., a. s. v likvidácii, so sídlom D., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 28 K/24/2008-103 z 11. septembra 2008 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 CoKR/13/2008 z 11. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti R., a. s. v likvidácii, **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2009 doručená sťažnosť spoločnosti R., a. s. v likvidácii, so sídlom D. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 28 K/24/2008-103 z 11. septembra 2008 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 CoKR/13/2008 z 11. novembra 2008, ktorým tento súd potvrdil označené uznesenie okresného súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«Uznesením Okresného súdu v Trenčíne č. 28 K/24/2008-103 zo dňa 11. 09. 2008 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu spol. R., a. s. v likvidácii, so sídlom: D...

Voči tomuto rozhodnutiu Okresného súdu v Trenčíne naša spoločnosť podala v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd uznesením č. 1 CoKR/13/2008 zo dňa 11. 11. 2008 doručeným sťažovateľovi dňa 13. 01. 2009 potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Trenčín o vyhlásení konkurzu.

Voči tomuto právoplatnému Uzneseniu Okresného súdu v Trenčíne ako i Uzneseniu Krajského súdu v Bratislave podávame... sťažnosť a to z nasledujúcich dôvodov:

... Sťažovateľ má zato, že Okresný súd v Trenčíne v zmysle § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p., pri svojom rozhodovaní dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď vyhlásil konkurz na majetok dlžníka, úpadcu. Zároveň v zmysle § 205 ods. 2 písm. c) O. s. p. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Uvedené tvrdenia uviedol vo svojom odvolaní. V zmysle citovaného zákona č. 7/2005 Z. z. v čase vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu, neexistoval druhý veriteľ navrhovateľa. Zároveň neexistovala pohľadávka navrhovateľa uvedená v návrhu na vyhlásenie konkurzu, ktorá bola ku dňu vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu v plnej výške úpadcom, sťažovateľom uhradená.

Okresný súd v Trenčíne v odôvodnení svojho rozhodnutia o vyhlásení konkurzu ďalej uviedol, že podľa oznámenia navrhovateľa je celkový nedoplatok voči úpadcovi vo výške 48.499.507,71,-Sk. Tento daňový nedoplatok a teda i pohľadávku navrhovateľa sťažovateľ neuznáva, a to z nasledujúcich dôvodov:

Správca dane Daňový úrad Žilina I. oznámil sťažovateľovi, spol. R., a. s. (ďalej len „dlžník“), že vykoná daňovú kontrolu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie júl-december 2005, ktorá sa mala začať dňa 04. 01. 2007. Nakoľko ale ku dňu 31. 12. 2006 došlo k vzdaniu sa funkcie všetkých členov dozornej rady i predstavenstva sťažovateľa, dlžníka, nemal dlžník v deň začatia kontroly oprávnenú osobu, ktorá by mohla zastupovať spoločnosť pri tejto daňovej kontrole. O uvedenej skutočnosti bol správca dane riadne oboznámený. Skutočnosť, že od 31. 12. 2006 do 02. 08. 2007 došlo viackrát k vzdaniu sa

alebo k odvolaniu členov predstavenstva t. j. štatutárneho orgánu bola spôsobená obavami pred útokmi zo strany osôb uvedených v podanom trestnom oznámení zo strany štatutárneho orgánu dlžníka. Dňa 15. 11. 2007 bola sťažovateľovi, dlžníkovi doručená výzva Daňového úradu Ž. č. 694/320/109001/07/Chv zo dňa 14. 11. 2007, v ktorej správca dane vyzval dlžníka na prerokovanie Protokolu o určení dane podľa pomôcok. S týmto protokolom č. 694/320/108994/07/Chv zo dňa 14. 11. 2007 dlžník, sťažovateľ nesúhlasil, čo uviedol aj vo vyjadrení zo dňa 26. 11. 2007, a to z dôvodu, že správca dane použil pri určení dane pomôcky, ktoré boli v rozpore so zákonom. Rovnako dlžník, sťažovateľ požiadal správcu dane o ospravedlnenie svojej neúčasti na prerokovaní protokolu, ktorý sa mal konať dňa 13. 12. 2007 u správcu dane. Svoju žiadosť dlžník riadne zdôvodnil svojou práceneschopnosťou ako i oznámením, že sa dňa 14. 12. 2007 dostaví na miesto neho splnomocnený zástupca Ing. J. S. - audítor. Dňa 14. 12. 2007 sa splnomocnený zástupca Ing. S. a ďalší dvaja poverení zástupcovia dlžníka dostavili na Daňový úrad Ž. Pri tomto stretnutí poverení zástupcovia nielen že vyjadrili nesúhlas s vykonaním daňovej kontroly podľa pomôcok ale ozrejmili správcovi dane dôvody prečo doposiaľ neboli predložené daňové doklady k daňovej kontrole. Rovnako osobne predložili správcovi dane všetky požadované účtovné doklady. Napriek týmto skutočnostiam správca dane neuznal ospravedlnenie štatutárneho zástupcu o neúčasti sa na prerokovaní protokolu, a teda nezohľadnil námietky a vyjadrenia Ing. S. zo dňa 14. 12. 2007. Takýmto postupom správcu dane bola dlžníkovi, sťažovateľovi odňatá možnosť spolupracovať pri vykonaní daňovej kontroly, nakoľko správca dane nezobral na zreteľ predložené účtovné doklady i vyjadrenia povereného audítora Ing. S. Správca dane napriek našim nesúhlasným vyjadreniam uzavrel daňovú kontrolu a vydal platobné výmery, ktorými určil daň podľa pomôcok. Ide o nasledovné platobné výmery: Platobný výmer č. 668/230/8572/08/Kor zo dňa 13. 03. 2008 na sumu 17.009.692,- Sk, Plat. výmer č. 668/230/8511/07/Kor zo dňa 13. 03. 2008 na sumu 6.382658,- Sk, Plat. výmer č. 668/230/8476/08/Kor zo dňa 13. 03. 2008 na sumu 7.900 386,- Sk, Plat. výmer č. 668/230/8458/08/Kor zo dňa 13. 03. 2008 na sumu 5.266.598,- Sk, Plat. výmer č. 668/230/8530/08/Kor zo dňa 13. 03. 2008 na sumu 3.795.872,- Sk, Plat. výmer č. 668/230/8553/08/Kor zo dňa 13. 03. 2008 na sumu 489.331,- Sk. Takto správca dane nesprávne a nezákonne navýšil daňovú povinnosť dlžníka zo sumy uvedenej v daňovom priznaní vo výške 9.686.287,- Sk na sumu spolu vo výške 50.530.823,- Sk. Dlžník,

sťažovateľ podal námietku voči postupu správcu dane. Taktiež požiadal Ministerstvo financií i Daňové riaditeľstvo o prešetrenie takéhoto postupu správcu dane, pričom Ministerstvo financií reagovalo na žiadosť postúpením spisu samotnému Daňovému riaditeľstvu. Na základe uvedených skutočností má dlžník, sťažovateľ za zato, že správca dane zámerne a cielene odmietol použiť pri daňovej kontrole predložené účtovné doklady, ktoré preukazujú podstatne odlišnú a rozhodne menšiu daňovú povinnosť s úmyslom spôsobiť škodu dlžníkovi, čím porušil zákonnú povinnosť dbať o správne vyrubenie dane. Sťažovateľ rovnako podal voči platobným výmerom mimoriadne opravné prostriedky, návrhy na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania a návrhy na obnovu konania.

Na základe týchto opravných prostriedkov Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky ako nadriadený orgán správcu dane rozhodnutiami č.: I/226/13313-79112/2008 zo dňa 08. 10. 2008, č. I/226/13314-79111/2008 zo dňa 08. 10. 2008, č.: I/226/13307-79105/2008 zo dňa 08. 10. 2008, č.: I/226/13312-79109/2008 zo dňa 08. 10. 2008 č.: I/226/13311-79106/2008 zo dňa 08. 10. 2008, č.: I/226/13313-79110/2008 zo dňa 08. 10. 2008 zrušil rozhodnutia, ktoré navrhovateľ uvádza v podanom návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu. V Dôsledku uvedených rozhodnutí navrhovateľ DúDCA nemá žiadne právoplatné a vykonateľné pohľadávky na vyhlásenie konkurzu.

Na základe uvedenej skutočnosti je sťažovateľ presvedčený, že v zmysle § 27 odst. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii došlo k zániku pohľadávky, a teda i k zániku postavenia veriteľa ako účastníka konania.

... V čase posudzovania odvolania senát Krajského súdu v Bratislave vedel a mal k dispozícii uvedené rozhodnutia Daňového riaditeľstva. Tieto boli sťažovateľom zaslané do konkurzného spisu. ...

Sťažovateľ je presvedčený, že týmto rozhodnutím Okresného súdu v Trenčíne potvrdeného rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave boli porušené jeho základné práva a slobody uvedené v Ústave Slovenskej republiky, a to právo na podnikanie. ...

V dôsledku rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave voči ktorému už nie je prípustný opravný prostriedok a právoplatného uznesenia Okresného súdu v Trenčíne je sťažovateľ nútený ukončiť svoju podnikateľskú činnosť, ktorú chcel „oživiť“ upísaním pohľadávok do

kapitálových fondov a ďalej vykonávať svoje podnikanie. Ukončením konkurzného konania dôjde k zániku sťažovateľa i jeho podnikateľskej činnosti.

Sťažnosť sťažovateľa smeruje voči uzneseniu Okresného súdu v Trenčíne č. k.: 28 K/24/2008-120 zo dňa 11. 09. 2008, ktorým bol na spoločnosť sťažovateľa vyhlásený konkurz a rovnako voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k.: 1 CoKR/13/2008 zo dňa 11. 11. 2008, ktorý potvrdil uznesenie Okresného súdu. ...

Sťažovateľ navrhuje aby súd rozhodol v zmysle § 52 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého právoplatného uznesenia Okresného súdu v Trenčíne a uznesenia Krajského súdu v Bratislave. Svoj návrh sťažovateľ odôvodňuje i tým, že v súčasnej dobe sú všetky pohľadávky navrhovateľ v konkurznom konaní Daňového úradu D. uhradené v plnej výške. Rovnako sú uhradené i všetky pohľadávky prihlásených veriteľov v konkurznom konaní, tak ako sťažovateľ uvádza vo svojom Návrhu na zrušenie konkurzného konania zo dňa 19. 12. 2008.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka ďalej navrhuje, aby ústavný súd „zrušil uznesenie Okresného súdu Trenčín 28 K/24/2008-103 zo dňa 11. 09. 2008 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k.: 1 CoKR/13/2008 zo dňa 11. 11. 2008 (a vrátil vec na ďalšie konanie“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

1. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 28 K/24/2008-103 z 11. septembra 2008.

Ústavný súd pripomína, že podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o návrhoch, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd.

Z uvedených dôvodov ústavný súd uzavrel, že vo veci sťažovateľky je tu ešte iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy), ktorý je oprávnený a povinný rozhodovať o tom, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy

a či je potrebné zrušovať napadnuté rozhodnutie alebo rozhodnúť iným zákonom dovoleným spôsobom.

Sťažovateľka tým, že podala odvolanie proti predmetnému rozsudku okresného súdu, sama uznala, že má k dispozícii opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Vychádzajúc z týchto záverov ústavný súd nezistil žiadny ústavný dôvod na to, aby sa v tejto veci neriadil princípom subsidiarity svojej právomoci, ktorý je ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto, aplikujúc tento článok ústavy a § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, odmietol sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie čl. 35 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 K/24/2008 pre nedostatok svojej právomoci.

2. Sťažovateľka ďalej namieta porušenie svojho základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoKR/13/2008, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu sp. zn. 28 K/24/2008 z 11. septembra 2008.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 35 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že porušenie práva priznaného týmto článkom nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (I. ÚS 44/03). O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07), čo sa v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nestalo.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Okrem toho sťažnosť nespĺňala ani zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde vrátane absencie splnomocnenia na zastupovanie sťažovateľky advokátom podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, čím bol daný dôvod na odmietnutie

sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už nezaoberal ďalšími návrhmi.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2009